

مقایسه ی ترکیب بندی در سه اثر واحد (سوره ی حمد) از درویش
عبدالمجید طالقانی، میرزا غلامرضا اصفهانی و یدالله کابلی خوانساری

حسین مهرپویا¹، احمد بستانی (نویسنده مسئول مکاتبات)²

1- استادیار دانشکده باستان شناسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان

2- کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه سیستان و بلوچستان

چکیده

خط شکسته نستعلیق مانند سایر خطوط، سیر و تحولی را در روند تاریخی خود شاهد بوده است. استاد کابلی با نگرشی جدید به خط شکسته، شیوه ی جدیدی را ابداع نموده است. در این پژوهش به بررسی فرم و ترکیب بندی سوره ی حمد در اثر یدالله کابلی، درویش عبدالمجید طالقانی و میرزا غلامرضا اصفهانی پرداخته شده و تغییراتی که در شاکله ی حروف و ترکیب ها ایجاد شده مورد بررسی قرار گرفته است. هدف از این تحقیق، مقایسه و سیر خط شکسته نستعلیق و ابداعات جدید در خط استاد کابلی است که تا به حال مورد بررسی قرار نگرفته است؛ مانند شکل حروف، کلمات و قالب های مختلف خوشنویسی و هم چنین ترکیب های جدید. در شیوه ی استاد کابلی، حروف، کلمات و اتصالات دارای دور بیش تری است، علاوه بر دور بیش تر، اندازه ی حروف و کلمات به نسبت ترکیب، تغییر می کند. در واقع می توان گفت حروف و کلمات در شیوه ی کابلی در خدمت فرم می باشد بدون آن که به شاکله ی حروف و هم چنین خوانایی آن لطمه وارد شود.

واژگان کلیدی: خط شکسته، درویش عبدالمجید طالقانی، میرزا غلامرضا اصفهانی، یدالله کابلی، سوره حمد.